

Dış Kaynaklı Haberler

MART 2023

Konu Başlıkları

- AB Sınırdan Karbon Dzenleme Mekanizması (CBAM) Geçiş Aşaması 1 Ekim 2023 Tarihinde Başlayacak
- Avrupa Birliği Yenilenebilir Enerjinin Yaygınlaştırılmasını Hızlandırmak için Daha Gcl Bir Mevzuat Kabul Etti
- Yenilikçi Kck lekli Temiz Teknoloji Projeleri için 100 milyon 
- Deniz Taşımacılığında Sürdürülebilir Yakıtların Teşvik Edilmesi Yoluyla Deniz Taşımacılığı Emisyonlarının Azaltılması Konusunda Anlaşmaya Varıldı

AB Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM) Geçiş Aşaması 1 Ekim 2023 Başlıyor

CBAM Tüzüğü'n n, Avrupa Birliği (AB) ticareti özellikle AB ithalatçıları ve CBAM kapsamındaki ürünlerin (**imento, elektrik, gübre, demir ve elik, alüminyum ve hidrojen**) AB dışı üreticileri üzerine önemli etkisi olacaktır. Avrupa Birliği'nin Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması kapsamında, Avrupa Komisyonu tarafından 14 Temmuz 2021 tarihinde sunulan CBAM teklifine ilişkin 13 Aralık 2022 tarihinde Avrupa Parlamentosu (AP) ve AB Konseyi arasında siyasi uzlaşı sağlanmıştır.

CBAM, AB ETS kapsamında karbon maliyetlerine tabi olan ithalat ve yerli (AB)  r nler için eşdeğer karbon fiyatlandırması sağlayarak karbon kaçağı riskini ele almayı amaçlayan bir iklim tedbiridir. AB ETS, AB'de yerleşik tesisler ve belirli üretim süreçleri ve faaliyetleri için geçerli olsa da, CBAM AB'ye ithal edilen belirli ilgili ürünler için geçerli olacaktır.

Mekanizma, AB ETS ihalelerinin haftalık ortalamalarına göre fiyatlandırılacak olan CBAM sertifikaları aracılığıyla AB ETS fiyatlarını yakından yansıtacaktır. CBAM kapsamında ithalatçılar, belirli bir takvim yılında ithal ettikleri mallardaki gömülü toplam doğrulanmış sera gazı emisyonlarını yıllık olarak raporlayacaktır. Buna ek olarak, takvim yılı boyunca ithalatçı, her çeyrek dönem sonunda CBAM kayıt defterindeki hesabında bulunan CBAM sertifikalarının sayısının, takvim yılının başından bu yana ithal edilen ürünlerdeki gömülü emisyonların en az %80'ine karşılık gelmesini sağlayacaktır. Daha sonra, yıllık CBAM beyannamesinin sunulmasıyla birlikte, ithalatçı, takvim yılında ithal edilen mallara gömülü emisyonlara karşılık gelen sayıdaki CBAM sertifikalarını teslim edecektir.

1 Ekim 2023 tarihinde başlayacak ve 3 yıl olarak öngörülen geçiş sürecinde CBAM kapsamındaki malların ithalatçıları, herhangi bir mali ödeme veya ayarlama yapmadan yalnızca ithalatlarına dahil olan sera gazı emisyonları (doğrudan ve dolaylı emisyonlar) ile üçüncü ülkede etkin bir şekilde ödedikleri karbon fiyatı varsa ödenen bu karbon fiyatını içerecek şekilde hazırladıkları raporları sunmaları gerekecektir. Geçiş döneminde ithalatçıların sadece raporlama yükümlülükleri bulunmaktadır.

CBAM kapsamı; aglomere edilmiş demir cevherleri, ferro-manganez, ferro-krom, ferro-nikel, kaolin ve diğer kaolinli killer ile vida ve civata gibi bazı işlenmiş ürünleri içerecek şekilde genişlemiştir.

Gömülü emisyon tanımı dolaylı emisyonları da kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Bu, mali ayarlamaların yapılacağı geçiş döneminden sonra ithalatçıların hem doğrudan hem de dolaylı gömülü emisyonları yansıtan CBAM sertifikaları satın almaları gerekeceği anlamına gelmektedir. Bununla birlikte, AB'de elektrik fiyatlarına yansıtılan emisyon maliyetlerinden kaynaklanan dolaylı emisyon maliyetlerini telafi eden önlemlere tabi olan belirli demir ve çelik ürünleri dolaylı emisyonlardan istisna olacaktır.

CBAM ile ilgili gerekliliklerin uygulanmayacağı durumlar şunlardır:

- Gerçek değeri sevkiyat başına 150 Avro'yu aşmayan ithal mallar
- Üçüncü bir ülkeden gelen yolcuların kişisel bagajlarında bulunan mallar, söz konusu malların gerçek değerinin 150 Avro'yu aşmaması koşuluyla
- Askeri faaliyetler kapsamında taşınacak veya kullanılacak mallar

Üye Devlette yerleşik ithalatçının CBAM mallarını ithal etmeden önce yetkili CBAM beyan sahibi statüsü için başvuruda bulunması gerekmektedir. Söz konusu ithalatçının dolaylı temsilcilik kullandığı durumlarda, bu statü için başvuru dolaylı gümrük temsilcileri tarafından yapılacaktır. Aynı durum Üye Devlet'te yerleşik olmayan ithalatçılar için de geçerli olacaktır, yani bu durumda başvuru dolaylı gümrük temsilcisi tarafından yapılacaktır.

CBAM'den kimler etkilenecek :

- AB'de yerleşik ithalatçılara ithal ettikleri ürünlerdeki gömülü emisyonla ilişkin yeni idari (CBAM yetki statüsü alınması) ve mali yükler (CBAM sertifikalarının alınması) getirecektir.
- Üçüncü ülke üreticileri AB'ye ihraç edecekleri ürünlerdeki emisyonlarını ölçme, doğrulama ve gerçek gömülü emisyonların hesaplanması talepleri ile karşılaşacaklardır.
- AB pazarı da etkilenecektir. Finansal ayarlamalar nedeniyle ithalatın daha pahalı olmasına neden olacaktır.

Geçiş aşamasında ithalatçıların sadece raporlama yükümlülükleri olacaktır. Gömülü emisyon hesaplamalarının unsurlarının uygulanmasına ilişkin uygulama kanunları Avrupa Komisyonu tarafından henüz geliştirilmemiştir. Bu nedenle, ithalatçılar için temel zorluklar, gömülü emisyonların güvenilir bir şekilde hesaplanması ve üçüncü ülkede karbon fiyatının ödenip ödenmediğine dair bilgi edinilmesi ile ilgili olacaktır. Geçiş

---

döneminde üç aylık rapor sunmayan veya CBAM raporunu düzeltmek için gerekli adımları atmayan ithalatçıya ceza uygulanabilir.

Kaynak: European Commission

Avrupa Birliği Yenilenebilir Enerjinin Yaygınlaştırılmasını Hızlandırmak için Daha Güçlü Bir Mevzuat Kabul Etti

AB Yenilenebilir Enerji Direktifinin güçlendirilmesi amacıyla Avrupa Parlamentosu ve Konsey arasında 31.03.2023 tarihinde geçici bir anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma AB'yi, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve REPowerEU hedeflerini gerçekleştirmek üzere "Fit for55" mevzuatı tamamlamaya bir adım daha yaklaştırmaktadır. Anlaşma, AB'nin 2030 yılı için bağlayıcı yenilenebilir enerji hedefini, mevcut %32'lik hedeften en az %42.5'e yükseltiyor ve AB'deki mevcut yenilenebilir enerji payını neredeyse iki katına çıkarıyor. Müzakereciler ayrıca AB'nin 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kaynaklarının %45'ine ulaşmayı hedefleyeceği konusunda da mutabık kaldı.

Anlaşma, AB'nin kendi ürettiği yenilenebilir enerjinin daha hızlı bir şekilde devreye sokulması yoluyla enerji bağımsızlığını kazanma ve AB'nin 2030 yılı için sera gazı emisyonlarını %55 azaltma hedefine ulaşma kararlılığını bir kez daha teyit etmektedir. Elektrik üretimi, sanayi, binalar ve ulaşım alanlarında yenilenebilir enerjinin büyük ölçüde yaygınlaştırılması ve hızlandırılması, zaman içinde enerji fiyatlarını düşürecek ve AB'nin ithal fosil yakıtlara olan bağımlılığını azaltacaktır.

Yeni yasa kapsamında izin prosedürleri daha kolay ve hızlı olacaktır. Yenilenebilir enerji, yüksek düzeyde çevre koruması sağlayan öncelikli bir kamu yararı olarak kabul edilecektir. Yenilenebilir enerji potansiyelinin yüksek ve çevresel risklerin düşük olduğu bölgelerde Üye Devletler, özellikle kısa ve basit izin süreçleri ile yenilenebilir enerjiler için özel hızlandırma alanları oluşturacaktır. Geçici anlaşma aynı zamanda yenilenebilir enerji konusunda sınır ötesi işbirliğini de geliştiriyor.

Anlaşma, ekonominin çeşitli sektörlerinde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını desteklemeye yönelik hedef ve tedbirler içermektedir. Revize edilen Direktif, ısıtma ve soğutma sektörü ve bölgesel ısıtma sistemlerinde kullanılan yenilenebilir enerji için yıllık

---

yenilenebilir enerji hedeflerini güçlendirmektedir. AB binalar mevzuatını tamamlamak ve Üye Devletlerin çabalarına rehberlik etmek üzere 2030 yılına kadar binalardaki enerji tüketimi için %49'luk özel bir yenilenebilir enerji kriteri getirmektedir.

Enerji tüketen önemli bir sektör olarak sanayi, Yenilenebilir Enerji Direktif'ine ilk kez dâhil edilmiştir. Anlaşma, gösterge niteliğinde hedefler (yenilenebilir enerji kullanımında yıllık %1,6 artış) ve 2030 yılına kadar sanayide toplam hidrojen tüketiminde yenilenebilir hidrojenin %42'sine ulaşılmasına yönelik bağlayıcı bir hedef belirlemektedir. Anlaşma ayrıca, ileri biyoyakıtlar ve biyolojik kökenli olmayan yenilenebilir yakıtlar için %5,5'lik birleşik alt hedef ve biyolojik kökenli olmayan yenilenebilir yakıtlar için asgari %1'lik bir seviye de dâhil olmak üzere, ulaştırmada yenilenebilir enerji kullanımına yönelik (%14,5 sera gazı yoğunluğu azaltımı veya nihai enerji tüketiminde yenilenebilir enerjinin payı %29) düzenleyici çerçeveyi güçlendirmektedir. Bu hedefler, AB'nin yenilenebilir hidrojenin yaygınlaştırılmasına ilişkin hedeflerini desteklemektedir. Anlaşma ayrıca elektrifikasyon ve atık ısı alımı yoluyla enerji sistemi entegrasyonunu destekleyecek hükümlerin yanı sıra tüketicilerin bilgilendirilmesini iyileştirmek için geliştirilmiş bir menşe garantisi sistemi de içermektedir.

Anlaşma, Avrupa Yeşil Anlaşması'nın artan iklim ve biyoçeşitlilik hedefleri doğrultusunda biyoenerji sürdürülebilirlik kriterlerini güçlendirmektedir. Gelecekte bu kriterler, mevcut direktif kapsamındaki 20 MW eşiği yerine daha küçük tesisler (7,5 MW'a eşit veya üzeri) için geçerli olacaktır. Anlaşma, orman biyokütlesinin biyolojik çeşitlilik ve karbon stoku açısından özel öneme sahip belirli alanlardan elde edilmemesini sağlamaya yönelik hükümler içermektedir. Buna ek olarak, üzerinde anlaşmaya varılan kurallar odunsu biyokütlenin en yüksek ekonomik ve çevresel katma değerine göre (basamaklı kullanım) kullanılması gerektiğini belirlemektedir. Testere tomrukları, kaplama tomrukları, endüstriyel sınıf yuvarlak odun ve kütük ve köklerin kullanılmasıyla üretilen enerji için mali destek yasaklanacaktır.

Geçici anlaşmanın Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından resmi olarak kabul edilmesi gerekiyor. Bu süreç tamamlandığında yeni mevzuat Birlik Resmi Gazetesinde yayınlanarak yürürlüğe girecektir.

Kaynak: European Commission

Yenilikçi Küçük Ölçekli Temiz Teknoloji Projeleri için 100 milyon €

Avrupa Komisyonu, yenilikçi düşük karbon teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik dünyanın en büyük finansman programlarından biri olan İnovasyon Fonu kapsamında küçük ölçekli projeler için üçüncü çağrıya çıkıyor. AB'nin Emisyon Ticaret Sisteminden (EU ETS) emisyon tahsisatlarının açık arttırma yoluyla satışından elde edilen gelirlerle finanse edilen bu küçük ölçekli proje çağrısı, Avrupa'nın karbonsuzlaştırılması için endüstriyel çözümlerin yaygınlaştırılmasını daha da arttıracaktır.

Yeni çağrı, yenilenebilir enerji, enerji yoğun endüstrilerin karbonsuzlaştırılması, enerji depolama ve karbon yakalama, kullanma ve depolama alanlarında 2,5 ila 7,5 milyon Avro arasında sermaye harcaması olan küçük ölçekli projelere 100 milyon Avro hibe fonu sağlayacaktır. Hibe verilebilmesi için bu teknolojilerin yeterince olgunlaşmış olması ve geleneksel teknolojilere kıyasla önemli sera gazı emisyonu azaltım potansiyeline sahip olması gerekmektedir.

İnovasyon Fonu, küçük bir projenin toplam sermaye harcamasının %60'ına kadarını finanse ederek, yenilikçi-öncü teknolojilerin ticarileşmeyle bağlantılı risklerin üstesinden gelmesine ve pazara girmesine yardımcı olacaktır.

Projeler, sera gazı emisyonlarını önleme potansiyelleri, yenilikçilikleri, finansal, teknik ve operasyonel olgunlukları, ölçek büyütme potansiyelleri ve maliyet verimliliklerine göre değerlendirilecektir. Önceki çağrılarda, geleneksel olarak fosil yakıt kullanan cam yünü ve cam üretiminin bir kısmını elektrikli hale getirmek için hibrit fırınların kullanımını gib türünün ilk örneği olan süreçleri geliştirecek projeler seçildi.

Gelecek vaat ettiği değerlendirilen ancak hibe almaya hak kazanacak kadar olgunlaşmamış 20'ye kadar proje ise Avrupa Yatırım Bankası'ndan (EIB) proje geliştirme yardımı (PDA) alabilecek. Çağrı, herhangi bir AB Üye Devleti, İzlanda veya Norveç'te uygulanan projeler için 19 Eylül 2023 tarihine kadar açıktır.

Kaynak: European Commission

Deniz Taşımacılığında Sürdürülebilir Yakıtların Teşvik Edilmesi Yoluyla Deniz Taşımacılığı Emisyonlarının Azaltılması Konusunda Anlaşmaya Varıldı

Avrupa Parlamentosu ve Konsey deniz taşımacılığı sektörünün AB genelinde net sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar en az %55 oranında azaltılması ve 2050 yılında iklim nötrlüğünün sağlanması hedefine ulaşılmasına katkısını arttıran siyasi anlaşmaya vardı.

ortak yasa koyucular, denizcilik sektörü tarafından kullanılan yakıtların sera gazı yoğunluğunun 2025 yılında %2'den 2050 yılında %80'e kadar kademeli olarak azalmasını sağlayacak yeni bir AB düzenlemesi olan FuelEU Maritime üzerinde anlaşmaya vardılar. Bu tedbir, daha temiz yakıt ve enerji kullanımını teşvik ederek denizcilik sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yardımcı olacaktır.

Anlaşma, denizcilik emisyonlarının AB Emisyon Ticaret Sistemine (AB ETS) dâhil edilmesi için 18 Aralık 2022 tarihinde varılan geçici anlaşmayı tamamlayıcı nitelikte olup, her ikisi de AB'nin denizcilik emisyonlarını azaltma çabalarındaki kilit girişimlerdir.

AB'de su yolu taşımacılığı 2021'de toplam CO2 emisyonlarının %3 ila %4'ünü oluşturdu. Koronavirüs salgını nedeniyle 2020'de faaliyetlerde bir düşüş olmasına rağmen, birincil kaynaklara ve konteyner taşımacılığına yönelik artan talebin etkisiyle deniz taşımacılığının büyümesi bekleniyor.

FuelEU Maritime, bir gemi tarafından kullanılan enerjinin yıllık sera gazı yoğunluğuna azami sınırlar getirerek deniz taşımacılığı sektörünün karbonsuzlaştırılmasına yardımcı olacaktır. Bu hedefler, teknolojide beklenen gelişmeleri ve yenilenebilir ve düşük karbonlu yakıtların artan üretimini teşvik etmek ve yansıtmak için zaman içinde daha iddialı hale gelecektir. Hedefler sadece CO2'yi değil, aynı zamanda yakıtların tüm yaşam döngüsü boyunca metan ve azot oksit emisyonlarını da kapsamaktadır.

Yeni kurallar ayrıca, genellikle yoğun nüfuslu bölgelere yakın olan limanlarda hava kirliliği emisyonlarının azaltılması amacıyla, yolcu gemileri ve konteyner gemileri tarafından limanlarda karada güç kaynağı (OPS) kullanılmasını veya alternatif sıfır emisyon teknolojilerinin kullanılmasını zorunlu kılan ek bir sıfır emisyon şartı getirmektedir.

FuelEU Maritime, gelecekteki ihtiyaçları karşılamak için inovasyona ve yeni yakıt teknolojilerinin geliştirilmesine izin veren ve operatörlere gemiye özgü veya operasyona özgü profillere göre hangisini kullanacaklarına karar verme özgürlüğü sunan, hedefe dayalı ve teknolojiden bağımsız bir yaklaşım benimsemektedir. Yönetmelik ayrıca gönüllü bir havuzlama mekanizması öngörmektedir. Bu plan kapsamında, gemilerin uyumluluk dengelerini bir veya daha fazla başka gemiyle bir havuzda toplamalarına izin verilecektir. Böylece, sera gazı yoğunluğu sınırlarını ortalama olarak karşılaması gereken bir bütün olarak havuz olacaktır.

Uyumlaştırılmış AB direktifi, eşit bir oyun alanını koruyacak ve sürdürülebilir denizcilik yakıtları pazarının büyümesini ve deniz taşımacılığının AB'nin iklim hedeflerine katkıda bulunurken iyi işlemeye devam etmesini sağlayacaktır. Bunu da yenilenebilir ve düşük karbonlu yakıtlara olan talebi arttırarak yapacaktır. Gemi işletmecileri ve yakıt üreticileri için yasal kesinlik sağlayacak ve sürdürülebilir denizcilik yakıtlarının büyük ölçekli üretiminin başlamasına yardımcı olacaktır. Bu da fosil yakıtlar ile sürdürülebilir seçenekler arasındaki fiyat farkının azaltılmasına yardımcı olacaktır. Yüksek karbonsuzlaştırma potansiyeline sahip biyolojik kökenli olmayan yenilenebilir yakıtların alımını desteklemek için özel bir teşvik rejimi dahil edilmiştir.

Kaynak: European Commission